

Sobieszczak-Marciniak, Małgorzata

Noc Muzeów 2008 w Muzeum Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 53/3-4, 415-417

2008

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

mania ekspozycji *COP dla przyszłości* w jej dotychczasowym miejscu. Propozycja ta została przyjęta przez aklamację. Na zakończenie I. Stasiewicz-Jasiukowa podziękowała uczestnikom sesji, w szczególności osobom, które odpowiedzialne były za jej organizację.

Wyprawę Komitetu należy z całą pewnością zaliczyć do udanych. Przyczynił się do tego ciekawy program oraz doskonała organizacja wyjazdu. Sesja była nie tylko przygodą intelektualną ale stanowiła również okazję do krótkiego wypoczynku w pięknej i spokojnej leśnej okolicy.

Przypisy

¹ Z listu A. Wołka: „Poligon Dęba-Rozalin poznałem, gdy przybyłem tam na ćwiczenia w strzelaniu do czołgów, zimą 1953 r. [...] Wiedzieliśmy, że jest to poligon przedwojenny, ale zdziwiła nas dogodność budowy ramp kolejowych do wyładunku całego na raz pociągu. Rampa boczna długości ok. 1 km pozwalała na stoczenie, po odpięciu burt bocznych, kilkudziesięciu dział jednocześnie. Nasuwa to przypuszczenie, że poligon był planowany nie tylko do eksperymentów i prób, ale też do ćwiczeń oddziałów wojskowych. Jest tam również coś w rodzaju lotniczego pasa startowego.”

² KHNiT, R. XXX: 1985, nr 3–4, s. 489–554.

Marcin Dolecki

Instytut Historii Nauki PAN
Warszawa

NOC MUZEÓW 2008

W MUZEUM MARII SKŁODOWSKIEJ-CURIE W WARSZAWIE

W obecnej edycji Nocy Muzeów wzięło udział ponad 120 placówek: muzeów, galerii, instytutów kultury, odbyło się także wiele imprez towarzyszących, jak koncerty, pokazy, spektakle teatralne. Nasze muzeum już po raz czwarty uczestniczyło w tej nocnej, kulturalnej imprezie. Z roku na rok odwiedza nas coraz więcej osób, rozszerza się także przedział wiekowy zwiedzających, co nas ogromnie cieszy jako organizatorów. W tym roku, dnia 19 maja, w godzinach 19.00–1.00 odwiedziło nas 2070 osób, z czego około połowę stanowiła młodzież studencka, szkolna oraz dzieci. Tych ostatnich było naprawdę wiele, a najmłodszy „nocny muzealny marek” miał dwa latka. Z podziwem patrzyliśmy ile siły mają te maluchy blakające się podczas tej szczególnej nocy po muzeach i galeriach, a przecież to zapewne jedna z niewielu nocy, kiedy nie muszą wcześ-

nie kłaść się spać. Chwała rodzicom, babciom i dziadkom, że właśnie w tę wyjątkową noc zabierają swe pociechy na kulturalny rekonesans.

W tym roku oprócz wystawy ukazującej biografię i osiągnięcia Marii Skłodowskiej-Curie, pokazów filmów (których odbyło się 10, także w wersji angielskojęzycznej) zorganizowaliśmy dodatkowe atrakcje. Trzy dni wcześniej w naszym Muzeum otworzyliśmy multimedialną wystawę ukazującą działalność CERN-u (Europejskiej Organizacji Badań Jądrowych w Genewie). Ekspozycja składa się z kolorowych plansz informacyjnych, na których przedstawiono różne aspekty działalności CERN-u, realizowane tam naukowe eksperymenty, a także możliwości wykorzystania efektów badań prowadzonych w tym największym laboratorium Europy.

Wartość tradycyjnej ekspozycji niewątpliwie podnoszą multimedia, zainstalowano tu bowiem 4 monitory, przy pomocy których zwiedzający – wykonując polecenia ukazujące się na ekranach – mogą samodzielnie poznać historię powstania CERN-u, jego strukturę, warunki, na jakich działają w tej organizacji państwa członkowskie (w tym Polska), zobaczyć, jakim szlakiem podążają uczeni próbując zrozumieć jak powstał, z czego zbudowany jest wszechświat i materia. Na jednym z monitorów można także w formie prezentacji prześledzić jak Maria Skłodowska-Curie dokonała swego odkrycia i jakimi posługiwała się przyrządami. Na wystawie pokazujemy także prezentacje nagrodzone w młodzieżowym, ogólnopolskim konkursie wiedzy na temat życia i dokonań uczonej. Przygotowaliśmy również niespodziankę dla dzieci, na jednym z monitorów w kilku wersjach językowych (do wyboru) maluchy mogą przy pomocy kreskówki poznać CERN, pracujących tam uczonych, zobaczyć efekty ich pracy i zajrzeć w głąb atomu.

Podczas zwiedzania tej części ekspozycji można także na dużym podwieszonym ekranie obejrzeć angielskojęzyczny film ukazujący pracę CERN-u, wywiady z pracującymi tam ludźmi oraz najważniejsze eksperymenty, jakie się tam przeprowadza.

Podczas Nocy Muzeów zwiedzający mogli zaopatrzyć się w foldery i ulotki o życiu Marii Skłodowskiej-Curie, Muzeum, eksperymentach, CERN-ie, etc.

Podczas tych kilku nocnych godzin w naszym Muzeum prezentowaliśmy także doświadczenia z zakresu promieniotwórczości oraz wykorzystania niskich temperatur i ciekłego azotu. Doświadczeni pracownicy Instytutu Chemii i Techniki Jądrowej, za co pragnę im tutaj gorąco podziękować, przeprowadzali zwiedzających przez bramkę dozymetryczną sprawdzając stopień ich napromieniowania, a częstując drobnymi ciasteczkami prosili o porównanie smaków i określenie, które z nich mogą być napromieniowane. Wyjaśniali natychmiast, że żywność napromieniowana nie oznacza, że jest ona radioaktywna, jak się często uważa, i że w związku z tym nie jest ona szkodliwa dla zdrowia. Tłumaczyli, że napromieniowanie żywności zabija bakterie, przedłuża czas jej przydatności do spożycia itd. Potrafili stworzyć wspaniałą atmosferę zabawy i pokazać naukę poprzez zabawę.

Pracownik Wydziału Chemii UW prezentował zwiedzającym tzw. mroźną różę, opowiadał o możliwościach wykorzystania ciekłego azotu, wyjaśniał różnicę

miedzy ciekłym azotem a tzw. suchym lodem. Dziękujemy bardzo serdecznie . Nasi goście bardzo chętnie i tłumnie poddawali się eksperymentom, zadawali pytania, oglądali prezentację na ekranach komputerów. Dużą radość, nam organizatorom, sprawiał widok dzieci, które wręcz pchały się do stołów laboratoryjnych, przekrzykiwały się zadając pytania i radośnie reagowały na udzielane odpowiedzi. Dla takiego widoku naprawdę warto zostać w pracy do godziny 1 w nocy.

Dziękujemy wszystkim, którzy nas odwiedzili i zapraszamy za rok.

Małgorzata Sobieszczak-Marciniak
Muzeum Marii Skłodowskiej-Curie

KONKURS WIEDZY O ŻYCIU I DZIAŁALNOŚCI MARII SKŁODOWSKIEJ-CURIE

W roku 2007 przypadały trzy rocznice związane z wielką uczoną, dwukrotną laureatką Nagrody Nobla – Marią Skłodowską-Curie. Obchodziliśmy bowiem 140. rocznicę urodzin noblistki, 75. lecie utworzenia w Warszawie Instytutu Radowego oraz 40. rocznicę powstania jedyne go na świecie biograficznego Muzeum Marii Skłodowskiej-Curie, w domu jej urodzenia przy ul. Freta 16 w Warszawie. Niezmiernie rzadko zdarza się, aby w jednym roku świętować tak wiele jubileuszy związanych z jedną osobą. Z tej okazji kilka organizacji, związanych z osobą i dokonaniem i uczoney, zorganizowało szereg imprez przypominających o owych rocznicach. Wśród tych organizacji znalazły się: Muzeum Marii Skłodowskiej-Curie, Polskie Towarzystwo Chemiczne, Państwowa Agencja Atomistyki, Politechnika Warszawska, Towarzystwo Marii Skłodowskiej-Curie w Hołdzie, Muzeum Historyczne m. st. Warszawy i inne. Pozwolę sobie wymienić kilka imprez, które towarzyszyły obchodom: przedstawienie w Teatrze Bajka sztuki pt. *Promieniowanie* ukazujące ostatnie chwile życia Marii Skłodowskiej-Curie spędzone w sanatorium Sancellemoz w towarzystwie młodszej córki – Ewy, ich rozważania, rozmowy, wspomnienia; spotkanie z aktorkami Marią Nowotarską i Agatą Pilińską w Muzeum Marii Skłodowskiej-Curie. Kolejne imprezy to: uroczystość przed Instytutem Onkologii przy ul. Wawelskiej (dawnym Instytutem Radowym, obecnie działa tu także Towarzystwo Marii Skłodowskiej-Curie w Hołdzie) upamiętniająca otwarcie Instytutu Radowego przez uczoną 29 maja 1932 r. Młodzież z warszawskich szkół noszących imię uczoney posadziła pamiątkowe drzewo w ogrodzie, w którym rośnie do dziś drzewo posadzone wówczas przez uczoną. Uroczysty urodzinowy koncert muzyki poważnej pod patronatem Pani Prezydent Warszawy zorganizowano dokładnie w dniu urodzin Marii Skłodowskiej-Curie, 7 listopada, w Muzeum Historycznym m.st. Warszawy. Nazajutrz odbyły się pokazy biograficznych filmów o życiu i pracy uczoney.